

Arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie
Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep, 0030 Oslo

Vår dato 17.03.2016
Saksbehandler: H. Bjørge

Sykepleiepensjon - mangelfull lovhjemmel for utvidelse av dekningsområdet og brudd på utredningsinstruksen ved endring av sykepleiepensjonsloven

Det vises til brev datert 25.mars 2015 rettet til statsråd Eriksson, hvor NHO Service omtaler rettssikkerhetsutfordringer ved lovverket om sykepleiepensjon, og det uheldige ved dagens monopolsituasjon. I forhold til sistnevnte har departementet gjennom tidene hatt en sentral rolle ved å ikke gi tillatelser til å kunne benytte andre pensjonsforsikringsleverandører. Dette har eliminert konkurranse fra seriøse og trygge pensjonsleverandører. Brevet følger vedlagt.

I brevet gir NHO Service uttrykk for at lovverket fra 1962 faktisk åpner for at private bedrifter kan ha pensjonsforsikringen hos andre enn Pensjonsordningen (KLP), slik at uheldige sider ved det etablerte monopolet kan reduseres. Videre skaper lovens formuleringer uklare rammer for bedrifter i helsesektoren.

Det ble i tidligere brev anmodet om et møte med politisk ledelse, statssekretær Thor Kleppen Sættem. Beklageligvis kolliderte foreslått møtetidspunkt med andre hendelser for NHO Service. Ny dato ble ikke avtalt.

En nyere side i saken er at fagavdelingen i departementet ved brev datert 21. september 2015 til KLP, har besvart spørsmål om virkeområdet til samme lov. Svaret innebar at departementet støtter en fortolkning om at nye virksomheter innen omsorgsykker nå skal ha blitt omfattet av loven. Til tross for at spørsmålet ikke har vært på høring, at kostandene er både uforutsigbare og betydelige for bedrifter og at det ikke var en intensjon med lovendringen å utvide pensjonskretsen.

NHO Service opplever departementets holdning i brevet som prinsipielt betenkelig når det gjelder manglende vektlegging av hensynet til bedrifters forutsigbarhet. Det er vår oppfatning at monopoliserte innretninger generelt kan ha en slagside når det gjelder å balansere motstridende eller utenforstående interesser. I denne sammenheng påligger det departementet et særlig ansvar for å sikre god forvaltningspraksis og lovgivningsprosesser ovenfor private rettssubjekt.

I lys av utviklingen i saken som er belyst nærmere nedenfor, anmoder vi på nytt om et møte med politisk ledelse.

Nærmere om departementets brev datert 21. september 2015:

I et brev datert 25.juni 2015 fra KLP til departementet bekrefter KLP på at en utvidelse av pensjonsforpliktelse aldri var diskutert da man av forenklings- og moderniseringsgrunner slo sammen kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven. Det er også ubestridt at tidligere

sosialtjenestelov ikke utløste pensjonsrettigheter etter sykepleiepensjonsloven. Slik har det vært siden loven ble til.

Til tross for at saken aldri har vært diskutert eller vært på høring, fastslår departementet i brevet at hensynet til denne nye gruppen sykepleiere innen omsorgsbedrifter nå må veie tyngst, siden den nye ordlyden åpner for dette.

Med dette tar departementet til orde for svært kostbare pensjonsløsninger og potensielt justeringskrav mot bedrifter i 40 år frem i tid, selv når oppdraget for det offentlige er over.

NHO Service stiller spørsmål om departementet med dette ivaretar god forvaltningsskikk, herunder krav til konsekvensanalyser etter utredningsinstruksen, forutsigbarhet for private bedrifter, informasjon til Stortinget og utøvelse av en kritisk rolle som ansvarlig departement ovenfor ett monopolssystem.

Tilsvarende pekes det på manglende signaler til pensjonsstyret om hvordan de eventuelt bør gå frem, dersom de skal fatte vedtak om private rettssubjekter etter (forskrift) etter lovverket.

Dersom man skal legge departementets tolkning til grunn så har bedrifter i tre år ligget under et annet pensjonssystem enn det de kunne forutse. Det er ikke gitt at alle småbedrifter innen omsorgsbedrifter som nå kan møte dette kravet, kan klare å håndtere en slik tilbakevirkende pensjonsbombe. Det var også umulig for virksomhetene å ta høyde for dette i kontraktene. Og heller ikke er det akseptabelt for virksomheter som kan betale, men får store og uforutsette utgifter over natten.

Avslutningsvis pekes det også på tidligere statsråd Erikssons svar knyttet til Dokument 8:109 S (2014–2015). Departementets brev stiller seg i et underlig lys i forhold til hva statsråden da svarte Stortinget på følgende sak:

«Stortinget ber regjeringen foreslå en lovendring som gjør det mulig å etablere likeverdige pensjonsordninger uavhengig av driftsform, jf. sykepleierordningen, eller gir ansatte rett til å beholde minst like gode pensjonsytelser som før ved privatisering av virksomhet i offentlig sektor.»

Her svarer daværende statsråd etter helt andre prinsipper. NHO Service mener dette har parallelle næringspolitiske problemstillinger:

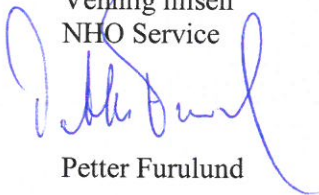
"Et system med tverrgående pensjonsordninger i tillegg vil kunne frata foretakene noe av kontrollen med pensjonskostnadene sine, alternativt innebære at kostnadseffektene av den tverrgående ordningen må balanseres ut ved endret pensjonsopptjening for arbeidstakere som ikke er medlem i den tverrgående ordningen. Et lovpålegg om at enkelte virksomheter innen for eksempel helsesektoren plikter å opprette en bestemt tverrgående pensjonsordning vil ikke bare innebære en strukturell omlegging av tjenstepensjonsområdet innenfor privat sektor, men også bryte med prinsippet om selvregulering i den norske arbeidslivsmodellen."

I dette svaret bekrefter statsråden kompleksiteten med å fravike normalen, noe departementets uttalelse til knyttet til pensjonsordningen ikke engang synes å anerkjenne.

Konklusjon

NHO Service mener at departementet må revurdere sitt standpunkt og at dersom departementet vil utvide pensjonsordningen så må det skje gjennom en ny og forsvarlig lovgivningsprosess for berørte.

Vennlig hilsen
NHO Service

Petter Furulund
Adm dir

Vedlegg:

- Brev datert 25 mars 2015, NHO Service
- Brev datert 21 september 2015, ASD

